

INLEDANDE PROV 2020

Svarsanvisningar

Namn och födelsedatum ska skrivas i början av varje svar.

Provet innehåller fyra frågor som alla ska besvaras. Det maximala antalet poäng i provet är 30. Det maximala antalet poäng för varje fråga eller del av en fråga anges i slutet av frågan.

Skriv svaren för hand på varje rad på svarsappret.

Svarens längd har begränsats. Den maximala längden på svaret anges i slutet av varje fråga. **Om svaret överskrider den maximala längden bedöms inte den överskridande delen av svaret.** I beräkningen av svarets maximala längd innebär en sida den ena sidan av ett dubbelsidigt papper av A4-storlek.

Svaren på frågorna bedöms separat från varandra. **Varje fråga ska besvaras på ett separat papper.**

När svaren skrivs bör man fästa vikt vid att svaren bedöms som en helhet, dvs. vid bedömningen observeras utöver kunskap om rättsliga normer även kvaliteten på den rättsliga argumentationen och huruvida svaren är logiska samt skribentens förmåga att motivera sina ställningstaganden normativt och åskådliggöra ämnet inom rätt referensram.

Frågorna börjar på nästa sida.

Frågor

Fråga 1

I en tingsrätt hade följande förfarande blivit etablerat: om en närstående till en person som tillhör tingsrättens anställda var part i ett ärende som behandlades i tingsrätten, förklarade sig tingsrättens domare jäviga. Detta innebar i praktiken att hovrätten ombads utse en ojävig domare till tingsrätten för att behandla ärendet i fråga.

Under ett domarmöte på en måndag började man diskutera hur motiverat detta etablerade förfarande är. Ett av argumenten som framfördes var att personalen vid tingsrätten har ökat som en följd av inskränkningen av nätverket av tingsrätter. Människor kände varandra sämre än förut och det var i viss mån slumpmässigt huruvida domaren ens får kännedom om att ett ärende som han eller hon ska avgöra har en närstående till en av domarens kollegor som part.

Frågan var föremål för intensiv diskussion. Vissa ansåg att tron på domstolarnas opartiskhet och pålitlighet kunde minska om man frångår det etablerade jävsförfarandet. Motargumenten var för sin del baserade på att domarna i praktiken undviker det tvång att ge ett avgörande som ingår i deras tjänsteuppdrag om de förklarar sig jäviga för lätt.

Man beslutade att ta en paus för att fundera på frågan och upprätta en promemoria över relevanta bedömningskriterier som gäller domarjäv. Det var Du som fick i uppgift att upprätta promemorian. Berätta alltså hur domarjäv borde bedömas om en närstående till en av domarens kollegor är part i det ärende som ska behandlas. Du kan skriva ditt svar i essäform. (10 p)

Den maximala längden för svaret på fråga 1 är **två (2) sidor**.

Fråga 2

Manfred Schmidt är både tysk och rysk medborgare. Under de senaste tre åren har Schmidt varit stadigvarande bosatt i Finland, dit han kommit efter att ha tillbringat tid i Tyskland. I Finland har Schmidt arbetat sporadiskt inom restaurangbranschen och deltagit i sysselsättningsfrämjande utbildning. Schmidt har familj i Finland bestående av två barn som är finska medborgare. Schmidt är ensamförsörjare för sitt ena barn och träffar sitt andra barn på veckosluten. Schmidt har inte gjort sig skyldig till brott under den tid han vistats i Finland.

Under tiden före Schmidt bosatte sig i Finland har han vid sidan av andra länder bott i Ryssland. I Ryssland har han genom en dom i en rysk domstol dömts till 4 års fängelsestraff för narkotikabrott begångna i Ryssland. Den ryska domstolen har förordnat att domen ska sättas i kraft i Ryssland. Eftersom Schmidt lämnade ryskt territorium innan ikraftsättandet av fängelsestraffet hade inletts, har han inte alls avtjänat sitt straff.

Då Schmidt inte har påträffats på ryskt territorium och de rättsliga myndigheterna i Ryssland känner till att Schmidt uppehåller sig i Finland, har de ryska myndigheterna kontaktat justitieministeriet i Finland. De ryska myndigheterna har med användning av vederbörliga kanaler bett justitieministeriet vidta åtgärder för att häkta Schmidt och slutligen utlämna Schmidt till Ryssland i syfte att Schmidt ska kunna förordnas att avtjäna sitt fängelsestraff i ett ryskt fängelse.

Schmidt har framfört att han inte kan utlämnas till Ryssland för att avtjäna sitt straff. Schmidt vet att en finsk medborgare inte kan utlämnas enligt Finlands lagstiftning, och enligt Schmidt betyder detta att inte heller han kan utlämnas.

Eftersom det vid justitieministeriet i Finland har uppstått osäkerhet om huruvida det är möjligt att lagligt häkta Schmidt i Finland och utlämna honom till Ryssland för att avtjäna sitt straff, har ministeriet begärt ett utlåtande i ärendet av högsta domstolen i Finland. Du bereder utlåtandet till justitieministeriet vid högsta domstolen. Ge din rättsliga bedömning av påståendena nedan med tanke på det aktuella ärendet.

1) Enligt Schmidts uppfattning skulle en utlämning strida mot alla principer för internationell rätt och det går inte heller att hitta någon grund för utlämning i internationell rätt. (1 p)

2) Enligt Schmidt tillämpas Europeiska unionens rätt i ärendet, eftersom han befinner sig på Europeiska unionens territorium. Enligt honom förhindrar EU-rätten att han utlämnas. (5 p)

3) Enligt de ryska myndigheternas uppfattning leder EU-lagstiftningen som gäller den europeiska arresteringsordern till att justitieministeriet inte kan neka till att utlämna Schmidt. (2 p)

4) Eftersom Europeiska unionens rätt påstås ha anknytning till ärendet, har frågan om hur unionens rätt borde tolkas i ärendet uppstått. Enligt justitieministeriets uppfattning har högsta domstolen i ett ärende som gäller givande av utlåtande inte någon möjlighet att försäkra sig om en korrekt tolkning av unionens rätt. (2 p)

Svaren på påståendena 1–4 i fråga 2 ska skrivas på **samma papper**.

Den maximala längden för svaren på påståendena 1–4 i fråga 2 är **sammanlagt en (1) sida**.

Fråga 3

Vad avses med processrättslig preklusion och vilken betydelse har preklusion i straffprocessen? (5 p)

Den maximala längden för svaret på fråga 3 är **en (1) sida**.

Fråga 4

X rf (nedan även föreningen) är en allmännyttig förening av politisk karaktär. Föreningen äger en fastighet i kommun K (nedan även kommunen), vilket innebär att föreningen är skyldig att betala fastighetsskatt. Kommunen har meddelat Skatteförvaltningen att den avgör möjliga ansökningar om befrielse från fastighetsskatt.

Eftersom det i kommun K är kommunen själv som har beslutanderätt i fråga om beviljande av befrielse från fastighetsskatt, har X rf lämnat in en ansökan om befrielse från fastighetsskatt till kommunen, på samma sätt som många andra ideella föreningar som har sin hemort i kommunen och äger en fastighet i kommunen.

Kommunen har beviljat alla andra sökande utom X rf befrielse från fastighetsskatt. Befrielsen har beviljats på basis av föreningens ekonomiska ställning. X rf har dock inte beviljats befrielse, trots att föreningens ekonomiska ställning har varit fullständigt jämförbar med den ekonomiska ställningen i de föreningar som beviljats befrielse. I kommunstyrelsens beslut som gäller X rf konstateras det att av bestämmelserna i lagen om skatteuppbörd, vilken ska tillämpas i fallet, följer att man inte kan söka ändring i beslutet.

Hur skulle du bedöma den statsrättsliga godtagbarheten hos ärendehelheten? (5 p)

Den maximala längden för svaret på fråga 4 är **en (1) sida**.